

Schadevergoeding, materieel en immaterieel en smartengeld

Er kan onderscheid worden gemaakt tussen materiële en immateriële schadevergoedingen.

- Materiële schadevergoeding vergoedt materiële kosten (de auto moet opnieuw gespoten worden of de fiets is kapot).
- Immateriële schadevergoeding vergoedt wat minder zichtbare kosten (bijvoorbeeld gederfde levensvreugde).

Vaak worden materiële en immateriële schadevergoedingen toegekend in één bedrag. Je moet in dat geval nader uitzoeken hoe dit bedrag is samengesteld.

Vergoedingen materiële schade

Bij materiële schadevergoedingen gaat het om vergoedingen voor loonderving of vergoedingen voor schade of verlies van materiële zaken. Het college beoordeelt bij materiële schade per individu wat bij de bijstandsverlening in aanmerking moet worden genomen.

Inkomen

Gaat het om een vergoeding van loonderving? Dan wordt dit gezien als inkomen, omdat dit bestemd is

voor de kosten van levensonderhoud. In dat geval moet beoordeeld worden op welke periode dit betrekking heeft. Het bedrag wordt gedeeld door het aantal maanden en maandelijks gekort als inkomen.

Vermogen

Gaat het om een vergoeding voor schade aan of verlies van iets dat betrokkene al had? Dan kun je dat bedrag vrijlaten. Hij had iets (een fiets), die is verloren gegaan, dus nu koopt hij een vervangende zaak (fiets). Worden er andere dingen van de vergoeding aangeschaft, dan is het aan het college om te beoordelen of deze zaken algemeen gebruikelijk of noodzakelijk zijn. Houdt betrokkene het bedrag op zijn spaarrekening of worden hiervoor

niet-noodzakelijke goederen aangeschaft, dan mag het college beoordelen of dit met de bijstand verenigbaar is. Zo niet, dan wordt het als vermogen in aanmerking genomen.

Vergoedingen immateriële schade

Bij immateriële schadevergoeding gaat het om vergoedingen inzake gederfde levensvreugde. Je kijkt hierbij naar de hoogte van de immateriële schadevergoeding. Is de vergoeding exorbitant hoog, of heeft het een loondervend karakter, dan kun je dat deel wel als middelen in aanmerking nemen.

Voor zover de immateriële schadevergoeding door de gemeente buiten beschouwing

wordt gelaten, mag deze ook voor langere termijn worden benut ter compensatie van de beperking die is opgetreden. Het is in beginsel aan belanghebbende om te bepalen welke aanwending aan de vrijgelaten immateriële schadevergoeding wordt gegeven als invulling van het hervinden van levensvreugde.

Een schadevergoeding voor immateriële schade vanwege een onterechte detentie mag (deels) tot de middelen worden gerekend ([ECLI:NL:CRVB:2011:BP5677](#)).

In een bespreking bij uitspraak ECLI:NL:CRVB:2015:4184 in USZ 2016/65 wijst H.W.M. Nacinovic er op dat voor wat “betreft de vergoeding van immateriële schade gemeenten doorgaans het beleid hanteren dat

1/3 deel wordt vrijgelaten en 2/3 deel niet. De CRvB heeft namelijk ooit geoordeeld dat deze verdeling niet onredelijk is

[ECLI:NL:CRVB:2003:AO1106](#).”

Dat laat natuurlijk onverlet dat ook andere verdelingen niet onredelijk kunnen zijn”.

Tegemoetkoming door

Schadefonds Geweldsmisdrijven

Dit fonds verstrekt eenmalige financiële tegemoetkomingen aan

mensen die door een

geweldsmisdrijf ernstig

lichamelijk of psychisch letsel

hebben opgelopen. Ook verstrekt

het fonds tegemoetkomingen aan

nabestaanden van slachtoffers die

door een geweldsmisdrijf of dood

door schuld zijn overleden. De

tegemoetkoming is bedoeld om

het geschade vertrouwen enigszins

te herstellen en het slachtoffer of de nabestaande financieel vooruit te helpen, zodat de blik weer op de toekomst kan worden gericht. De ontvanger is vrij in de besteding en in beginsel is de tegemoetkoming belastingvrij. De tegemoetkoming bedraagt maximaal € 35.000,-. Deze tegemoetkoming kan ook in een individueel geval (gedeeltelijk) worden uitgezonderd van de middelentoets. Het betreft hier maatwerk.

Immateriële schadevergoedingen die NIET in aanmerking worden genomen

Bij ministeriële regeling is een aantal vergoedingen aangewezen

die niet als middel in aanmerking worden genomen. Het gaat dan om algemene schadevergoedingsregelingen en om landelijke regelingen bestemd voor specifieke doelgroepen. Dit zijn vergoedingen voor:

- slachtoffers van de Bijlmerramp
- asbestslachtoffers
- omwonenden van het luchtvaartterrein Maastricht
- slachtoffers van legionella besmetting
- eenmalige uitkering oud-mijnwerkers in verband met silicose
- eenmalige uitkering twee tot vijfjarige diensttijd veteranen
- slachtoffers Tweede Wereldoorlog (Joodse,

Sinti-, Roma- en Indische gemeenschappen)

- slachtoffers DES-gebruik tijdens de zwangerschap
- niet-loondienstgerelateerde slachtoffers van mesothelioom
- slachtoffers seksueel misbruik in de Rooms-Katholieke Kerk

Het gaat hier om een eenmalige vergoeding met een gemengd karakter: het is zowel smartengeld als een onkostenvergoeding voor therapie of reiskosten.

- slachtoffers misbruik van minderjarigen in instellingen en pleeggezinnen
De financiële tegemoetkoming in de geleden schade aan

slachtoffers van seksueel misbruik in de jeugdzorg is geregeld in het 'Statuut voor de buitengerechtelijke afhandeling van civiele vorderingen tot schadevergoeding in verband met seksueel misbruik in instellingen en pleeggezinnen' (het Statuut) en de 'Tijdelijke regeling uitkeringen seksueel misbruik minderjarigen in instellingen en pleeggezinnen' (de Tijdelijke regeling). Bij het Statuut stelt het slachtoffer de instelling of de pleegzorgorganisatie onder wiens verantwoordelijkheid het misbruik heeft plaatsgevonden,

aansprakelijk. De Tijdelijke regeling is voor slachtoffers die niemand kunnen of willen aanspreken op de geleden schade. Gezien de aard van de schade en het karakter van de tegemoetkoming is besloten deze uit te zonderen van de middelentoets in de PW door de tegemoetkomingen op te nemen in de Regeling. Deze uitzondering is op 28 augustus 2013 in werking getreden. Het Schadefonds Geweldsmisdrijven voert de regeling vanaf september 2013 uit.

- Tegemoetkomingen Q-koortsuitbraak over periode 2007 tot en met 2010.

Toeslagen WUBO

Artikel 19 Wet uitkeringen burgeroorlogsslachtoffers 1940-1945 (WUBO) regelt toeslagen die worden verleend voor de verbetering van de levensomstandigheden resp. de dekking van noodzakelijke kosten van geneeskundige behandeling en verpleging van de oorlogsslachtoffer. Deze toeslag zijn op grond van art. 31, tweede lid, onderdelen f en m, PW geen middelen in de zin van de PW (*bron: Verzamelbrief SZW, september 2004*).

[PW art. 31](#) - middelen

[PW art. 34](#) - vermogen

[Regeling Participatiewet, IOAW en IOAZ art.7](#) - vrijlating uitkeringen en vergoedingen

50021

Smartengeld

Smartengeld (immateriële schadevergoeding wegens gederfde levensvreugde) wordt in de gemeente Utrecht alleen buiten beschouwing gelaten, als dat vanuit het oogpunt van bijstandsverlening verantwoord is. Daarbij zijn de aard en hoogte van de uitkering van belang.

Vuistregel

- 60% van het smartengeld blijft buiten beschouwing;
- Is die 60% lager dan € 5.000, dan blijft het gehele bedrag buiten beschouwing;
- Het maximumbedrag dat buiten beschouwing blijft is € 30.000.

Het niet in aanmerking nemen van een bedrag van € 30.000 of hoger, wordt uit het oogpunt van bijstandsverlening als niet verantwoord beschouwd. In individuele bijzondere gevallen is het mogelijk om hier - goed gemotiveerd - van af te wijken. Bij twijfel is het raadzaam om contact op te nemen met Beleid.

Rente op het vrijgelaten smartengeld

De rente van het vrijgelaten smartengeld moet als inkomen wel in aanmerking worden genomen. Vraag bij grote bedragen of complexe schaderegelingen altijd advies aan Beleid.

Controledatum: september 2017